

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים וחמשה

היכל
שלישי

מאמר
בשעה שהקדימו ישראל
נעשה לנשמע

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתב יד

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי
שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

MAAMAR
BESHAAH SHEHIKDIMU YISROEL
NAASEH LENISHMA

Copyright © 2020
by

Kehot Publication Society
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

ב"ה.

פתח דבר

לקראת י"ב סיון, סיום וחותם ימי תשלומין דחג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבעל"ט, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה „בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע“, מאת כ"ק אדמו"ר הזקן.

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, מכתב-יד מעתיק מספר 2*.

לתועלת הלומדים והמעיינים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וציונים, ובראש הקונטרס – פאקסימיליא.

*

הקונטרס נערך על ידי הרה"ח ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החסידים“

אסרו חג השבועות, ה'תש"פ
ברוקלין, נ.י.

* תכריך כת"י זה נתקבל לאחרונה לספריית אגודת חסידי חב"ד ע"י הרה"ח ר' ארי'ה שי' קאלטמאנן, לע"נ אביו ר' יוסף בנימין בן ר' מנשה הי"ד.

איתאי בגמרא² בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ירדו וכו' ונתנו לכל אחד אחד שני כתרים א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע וכו'. הנה אמרז"ל ג'³ כתרים יש כתר כהונה וכתר תורה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן. ולהבין זה, הנה כתר יש בו ב' פירושים, פ' א', כתר' לשון מקיף כמ"ש כתר' בנימין, פ' ב' לשון שתיקה, כתר לי זעיר, וכשאמרז"ל סיג' לחכמה שתיקה, משמע בזה שני פ' הנ"ל, בחי' מקיף כמו סיג המקיף ובחי' שתיקה.

ולהבין זה, הנה כתיב למנצח⁴ על יונת אלם רחוקים וכו', הנה כנסת ישראל בכלל נק' יונתי, שהיא כלל כל העולמות אבי"ע, וכלי' אחד ואחד בפרט מישראל נק' עולם קטן שכלול מכל העולמות כדכתיב נעשה⁵ אדם בצלמנו וכו'. והנה במרכבה כתיב ופניהם⁶ פני אדם ועל⁷ דמות הכסא דמות כמראה אדם כו', כמו שיש אדם למעלה כמו כן למטה דמות אדם, כמים⁸ הפנים כו', וכמאמר הזוהר למהוי⁹ אחד באחד וכו', באתעדל"ת אתעדל"ע, וכמו שכתוב ויעש¹⁰ דוד שם, וכמבואר בזה"ק¹¹ מאן דעביד שמא קדישא בכל יומא.

בלקו"ת שם: סייג הוא גדר ומקיף שלמעלה מהחכמה, הוא השתיקה והביטול.

(8) למנצח על יונת אלם רחוקים: תהלים נו, א. וראה תרגום שם. שה"ש ב, יד. וראה שהש"ר פ"ב יד, ב. ברכות נג, ב.

(9) וכל אחד ואחד . . עולם קטן: בלקו"ת במדבר (ה, סע"א) מציין לאדר"נ פל"א. בסה"מ תרפ"ט ע' קנ – בשם תדב"א (וראה הערת המו"ל שם). ראה תנחומא פקודי ג. אבן עזרא בראשית א, כו. ריקאנטי בראשית א, כו [ירושלים תשכ"א ז, ג]. הנסמן באור התורה שלח (כרך ו) ע' א'תשצג.

(10) נעשה אדם בצלמנו: בראשית א, כו.

(11) ופניהם פני אדם: ע"פ יהזקאל א, י.

(12) ועל דמות הכסא: שם א, כו [בדילוג].

(13) כמים הפנים: ע"פ משלי כו, יט.

(14) למהוי אחד באחד: זח"ב קלה, סע"א.

(15) ויעש דוד שם: שמואל"ב ח, יג.

(16) בזה"ק מאן דעביד שמא קדישא בכל יומא: ראה זח"ג קיג, ב. וראה תניא אגה"ק סיה והערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בס' שיעורים בספר התניא ע' 131 הערה 55 שצ"ל: עביד.

(1) איתא בגמרא בשעה שהקדימו ישראל : נדפס מכת"י 2 (קה, ב). והוא דרוש כ"ק אדמו"ר הזקן. במאמרי אדמו"ר האמצעי ע"ס במדבר ח"ב ע' שנח נדפס ד"ה זה מאדמו"ר האמצעי משנת תקע"ט המיוסד על המאמר כאן.

ברשימת אדמו"ר הצ"צ מדרושי מתן תורה שנאמרו ע"י אדמו"ר הזקן (נדפסה באוה"ת נשא (כרך ו) ע' איתקפד"ה) נרשם, דרוש שלשה כתרים הם", וכנראה הכוונה למאמר שלפנינו. מאמר זה מאדמו"ר הצ"צ, נדפס באוה"ת במדבר (כרך א) הוספות ע' 28.

דרוש נוסף מאדמו"ר הזקן מתחיל „בשעה שהקדימו", נאמר בחגה"ש תקס"ב, ונדפס בלקו"ת במדבר בדרושי חגה"ש (יב, ג).

(2) בגמרא: שבת פח, סע"א.

(3) ג' כתרים יש: אבות פי"ד, מ"ג.

(4) כתר לשון מקיף: ראה פרדס שעה"כ

בערכו.

(5) כתרו בנימין: ס' שופטים ב, מג.

(6) שתיקה כתר ל' זעיר: איוב לו, ב. וראה לקו"ת בהר מג, א: כתר ל' זעיר, דפירוש המתן לי מעט ודום, שהוא ענין שתיקה.

(7) סיג לחכמה שתיקה: אבות פ"ג, מ"ג.

ולהבין איך לעשות שם, צריך להבין תחילה מה הוא נק' שם. הנה כתיב מלך¹⁷ משוכב עדי עד שמו הגדול, וכמאמר עד¹⁸ שלא נברא העולם הי' הוא ושמך בלבדו ית', כי שמו הוא כלול בעצמותו ומהותו, כמו זיו השמש במקור השמש עצמו, וכמו שכתוב כי¹⁹ עמך מקור חיים, רק באורך זה הנק' אא"ס נראה אור הוא בחי' חכמה²⁰, אנת חכים וכו', והוא נעשה בצמצום גדול דרך דילוג כו'. והנה ידוע דחכמה²¹ ראשית הגילוי, ואורייתא²² מחכמה נפקת כדכתיב ה' קנני ראשית דרכו וכו' כי מעולם נסכתי וכו' מראש מקדמי ארץ, הוא נתנית טעם לזה, איך יכול להיות התגלות התורה מחכמה, ע"י כי מעולם נסכתי, מחמת כל אחד ואחד מישראל הנק' עולם כנ"ל. וכמ"ש זכור²⁴ רחמיך כו' כי מעולם כו', הוא ג"כ נתנית טעם לזכר רחמיך וחסדיך שבמהותו ועצמותו, בכדי שיבוא לידי גילוי, מחמת העולם הוא, מחמת שכל אחד ואחד מישראל במסירת נפש שלו בבחי' רצוא וכו'. והיינו שהנשמה²⁵ היא חלק אלקה אינו בגדר להרגיש מעניני העוה"ז, והראי' מאברהם או יצחק שנשמותיהן אינם מרגישים בתולדותיהם אשר נמשך מהם בעוה"ז לעשות בהיפוך מרצון השי"ת. לכן כשמוסר נפשו כאו"א בק"ש, שמע²⁶ לשון הבנה, שיבין שישראל הוא בחי' נשמה כנ"ל, ומוסר²⁷ נפשו באחד במהותו כנ"ל, מזה יכול להיות ואהבת²⁸ בכל לבבך וכו', בחי' אהבה²⁹ רשפי אש, לצמצם את עצמו ולבא למדריגות ועמך³⁰ לא חפצתי וכו' כי אם להדבק³¹ במאור עצמו, וכמו כן נתעורר למעלה כידוע, ונתצמצם מהמאור ע"י דילוג להמצא בחי' חכמה אנת חכים כו' חסד כו', ונתגלה התורה שמחכמה נפקת, וכידוע שמקבלת החכמה שלמעלה המציא התורה. וזה נק' ויעש דוד שם, שממהותו ועצמותו יומשך ממנו בחי' שם הוי' בחי' חכמה.

25) שהנשמה היא חלק אלוהי: ראה תניא רפ"ב.

26) שמע לשון הבנה: ואתחנן ו, ד. ראה זח"ג קלה, ב. תו"א בתחלתו. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תשלו. וש"נ.

27) ושמוסר נפשו באחד: ראה זח"ב קיט, א. זח"ג לג, א. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ב ע' תו. וש"נ.

28) ואהבת בכל לבבך: ואתחנן ו, ה.

29) אהבה כרשפי אש: ראה תניא פמ"ד (סד, א). פ"ג (ע, ב).

30) ועמך לא חפצתי: תהלים עג, כה.

31) להדבק במאור עצמו: ראה שרש מצות התפלה פ"מ (דרך מצותיך קלה, סע"א). סה"מ תרמ"ו ע' כ. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' תקע. וש"נ.

17) מלך משוכב עדי עד שמו הגדול: ברכת ברוך שאמר.

18) עד שלא נברא העולם: תפלת השחר. ראה של"ה ג, ב. מאמרי אדה"ז על מאמרז"ל ע' שלו. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' תקסג.

19) כי עמך מקור חיים: תהלים לו, י.

20) חכמה אנת חכים: תקו"ז בהקדמה (ז, ב).

21) דחכמה ראשית הגילוי: ראה תניא פל"ה בהגהה (מד, ב). סידור עם דא"ח (הוצאת תשע"ט) קלה, סע"ד ובהנסמן שם.

22) ואורייתא מחכמה נפקת: זח"ב סב, א.

פא, א. קכא, א. זח"ג פא, א. קכב, א. רסא, א.

23) ה' קנני ראשית דרכו: משלי ח, כב-כג.

24) זכור רחמיך: תהלים כה, ו.

אך זה אי אפשר לעשות ולהמשיך השם הוי' כנ"ל כ"א בבחי' שוב. דהנה כתי' והחיות³² רצוא ושוב, כי למעלה יש ג"כ רצוא ושוב, כדכתיב והאופנים³³ כו' ברעש כו', ואמרים קדוש³⁴ הוא בחי' שהם משיגים שהוא קדוש ומובדל מהם, אך כתי' לא³⁵ ברעש ה' ולא באש ה', הוא מחמת שהשם אינו עדיין בשלימות, רק בחי' ה' שהם בבחי' רצוא כדכתיב פורשי³⁶ כנפיים, שהם רוצים להשיג עוד יותר, וע"י בחי' שוב הוא קול³⁷ דממה דקה, בחי' שתיקה, נמשך שם הוי' מהמאור עצמו להיות את חכים וכו', וכדכתיב בעמדם³⁸ תרפינה כנפיהם ואין³⁹ עמידה אלא שתיקה. וכמו כן הוא למטה באדם, בחי' רצוא היינו בעבודה שבלב למסור נפשו בקי"ש⁴⁰ בבחי' רץ, ובתפילה הוא בחי' שוב בחי' שתיקה וביטול כו', ומצמצם את עצמו, ובאתעדל"ת אתעדל"ע נתצמצם מהותו כביכול, בחי' צמצום מהמאור עצמו לבחי' חכים ולא בחכמה כו', לבחי' אין כמ"ש והחכמה⁴¹ כו', ומחמת זה נמשך התורה מקבלתו החכמה כנ"ל. וזהו זאת⁴² תורת האדם שהאדם עושה מחמת מס"נ שלו בבחי' רץ, ואח"כ יבוא לבחי' שוב הוא בחי' ביטול מכל וכל, מיש לאין ממש בחי' ועמך לא חפצתי הוא פי' יונת אלם, בחי' שתיקה הנ"ל, ורחוקים, כי כשהוא בא לבחי' ביטול יותר הוא משיג שהוא רחוק יותר מאא"ס וכו', מזה נתעורר למעלה ג"כ בבחי' צמצום, חכים כו' כנ"ל.

ובזה יובן פי' הפסוק כי עמך מקור חיים כו', פי' כשיבוא למדריגה מי לי בשמים ועמך כו', אפילו מה שעמך לא חפצתי, שהמקור חיים הוא אא"ס ג"כ לא חפצתי, ורוצה להכלל בהמאור עצמו בבחי' ביטול כנ"ל, אזי באורך מבחי' מהותו כו' נראה אור הוא בחי' אנת חכים כו' כנ"ל, בדרך דילוג כנ"ל, ונמשך בחי' תורת האדם כנ"ל מקבלות החכמה כו', ונעשה השם בשלימות כנ"ל. וזהו בכל יום, כמאמר הזוהר מאן דעביד שמא קדישא בכל יומא, שבכל יום כשאדם מוסר נפשו בבחי' רשפי אש כנ"ל בבחי' רץ, ואח"כ יבא לבחי' שתיקה כנ"ל, נתעורר למעלה ג"כ כנ"ל ונעבד שמא קדישא הנ"ל.

(39) ואין עמידה אלא שתיקה: ראה לקו"ת נשא כ, ג: אין עמידה אלא שתיקה (סוטה לט, א) ופי' שתיקה היינו בחי' ביטול מכל וכל. וכ"ה גם שם כג, ג.

(40) בקי"ש . . רץ, ובתפלה . . שוב: ראה תו"א בראשית א, ד. לקו"ת שה"ש מז, א. מאמרי אדה"ז פרשיות ח"א ס"ע כה. סידור עם דא"ח (הוצאת תשע"ט) ע' קז, ד ובמ"מ. מאמרי אדהאמ"צ שמות ח"ב ס"ע שכח ואילך. ושי"נ.

(41) והחכמה: ראה קהלת ז, יב.

(42) זאת תורת האדם: ע"פ חוקת יט, יד.

שמאל-ב ז, יט.

(32) והחיות רצוא ושוב: יחזקאל א, יד.

(33) והאופנים כו' ברעש: ברכת יוצר.

(34) קדוש . . קדוש ומובדל: ראה מאמרי

אדה"ז תקס"ה ח"א ע' רנב בשם רש"י. ראה רש"י ר"פ קדושים. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תקסד. ושי"נ.

(35) לא ברעש ה': מלכים-א יט, יא.

(36) פורשי כנפיים: ע"פ תרומה כה, ב.

ויקהל לז, ט.

(37) קול דממה דקה בחי' שתיקה: מלכים-א

יט, יב.

(38) בעמדם תרפינה כנפיהם: יחזקאל א, כד.

אך להבין איך נשתלשלה התורה למטה בגשמיות בסיפורי מעשיות כגון ציצית ותפילין, הנה הוא נעשה מחמת הגלות מצרים שכתוב וימררו⁴³ כו' בחומר ובלבנים, בפרך⁴⁴ הוא לשון תבירא, והי' אצלם אתכפי' סטרא אחרא, ומבואר בזוה"ק⁴⁵ כד אתכפיא סטרא אחרא אסתלק יקרא דקב"ה לעילא, פי', כד אתכפיא נתגלה ונמשך אא"ס למטה, ונשתלשלה בחי' מהותו ממש למטה, ומזה זכו לוירד⁴⁶ ה' על הר סיני. וזהו אנכי⁴⁷ הוי' אלקיך אנכי⁴⁸ מי שאנכי, הוא המאור בעצמותו, יהי' הוי', בחי' שם הוי', בחי' צמצום, להתהוות אנת חכים כו', הוא מחמת אלקיך, שאתה ממשיך זאת כנ"ל בחי' צמצום הנ"ל, להתהוות בחי' חכמה, היא תורה, כי אורייתא מחכמה נפקת, להשתלשל למטה בגשמיות. וזה תורת האדם, שאדם עושה את התורה כנ"ל.

והנה בתורה ומצות יש ג"כ העלאות והמשכות, היינו קרבנות⁴⁹ תרומות ומעשרות, בחי' העלאות, בחי' ריח⁵⁰ ניחוח, ויש מצות⁵¹ שהם המשכות⁵² כמו שופר וסוכה⁵³ ולולב, וכשאדם מוסר נפשו בעבודה⁵⁴ שבלב זו תפילה בבחי' רצוא ושוב, הוא בפנימיות ממשיך ג"כ התורה והמצות בבחי' ירידה ועלי', כמ"ש והיו⁵⁵ הדברים האלה כו' מצווח היום, ודרשו רז"ל בכל⁵⁶ יום יהי' בעיניך כחדשים. שהנה בכל יום בתפילה במס"ג, בחי' ועמך לא חפצתי רק במהותו במאור עצמו, מזה יומשך ג"כ מהותו כביכול בצמצום מיש לאין, להמציא בחי' כח חכמה כנ"ל, ונשתלשלה וירדה למטה בגשמיות, וכן ברמ"ח מצות כו'. וזה נק' בחי' כתר תורה, שמבחי' שוב כנ"ל נמשך בחי' כתר לתורה, אשר הוא מקיף וסובב. וגם לשון שתיקה, כידוע שכתר⁵⁷ הוא ממוצע בין מאציל לנאצלים, היינו להתהוות בחי' אנת חכים כנ"ל. וכתר כהונה הוא בחי' אהבה⁵⁸ רבה, בחי' אהרן הכהן שהוא⁵⁹ מז'

52) המשכות . . שופר: ראה גם תו"א יתרו עב, סע"ג.
53) המשכות . . וסוכה: ראה גם תו"א תרומה פ, ד.
54) בעבודה שבלב זו תפלה: תענית ב, א.
55) והיו הדברים האלה: ואתחננו ו, ז.
56) בכל יום יהי' בעיניך כחדשים: ספרי ופרש"י ואתחננו ו, ו. וועוד.
57) שכתר הוא ממוצע: ראה ע"ח שמ"ב (שער דרושי אבי"ע) פ"א. ובכ"מ.
58) אהבה רבה, בחי' אהרן הכהן: ראה תו"א לב, ב. לקו"ת נשא כא, א. בהעלותך כט, ג ואילך.
59) שהוא מז' רועים: ראה סוכה נב, ב. תיקונים לזהר חדש קד, א. תו"ח מקץ ריז, ב ובהנסמן שם בהמ"מ.

43) וימררו כו' בחומר: שמות א, יד.
44) בפרך הוא לשון תבירא: ראה זח"א קפ, ב.
45) בזוה"ק כד אתכפיא: ראה זח"ב קכח, ב. סז, ב.
46) לוירד ה' על הר סיני: ע"פ יתרו יט, כ.
47) אנכי ה' אלקיך: שם כ, ב.
48) אנכי מי שאנכי: ראה לקו"ת ויקרא ב, א. פניחס פ, ב. ובכ"מ.
49) קרבנות . . בחי' העלאות: ראה גם מאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' תקעז.
50) ריח ניחוח: ויקרא א, ט.
51) מצות . . המשכות: ראה גם מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תקסט. וש"נ. תו"ח בראשית כו, ג ובהערה 27.

רועים, כי אהרן⁶⁰ הוא בחי' נה"י דאבא. וז"ש ובהעלותי⁶¹ אהרן את הנרות, שנשמות של ישראל נק' נר כמ"ש נר⁶² ה' נשמת אדם, ובהעלות, כי אהרן⁶³ שושבינא דמטרוניתא מעלה אותם למקורם, הוא בחי' מהותו ועצמותו, ממילא נתעורר למעלה ג"כ שיומשך בחי' חכמה הנ"ל. ויהי' שני פי' של כתר כנ"ל.

אך לא כל אחד יכול לבא למדריגה אהבה רבה הנ"ל ומכל שכן לבחי' רשפי אש, עכ"פ אהבה הטבעית שיש בכל אחד ואחד מישראל והוא בהעלם, יכול כל אחד ואחד להביא אותה לידי גילוי ע"י התבוננות, וזה נק' עול מלכות שמים, לקבל עליו לקיים מצות המלך, ובחי' זו נק' בטל⁶⁴ רצונך כו' וכמ"ש מצוות⁶⁵ המלך אני עושה, וזה הי' בחי' מתן תורה שישראל הקדימו נעשה לנשמע, שבחי' נעשה הוא בחי' מצות המלך אני עושה, לקבל עליו עול מצות ועול מלכות שמים, בחי' בטל רצונך כו', הוא בחי' כתר מלכות, מזה יכול להיות אח"כ בחי' נשמע, בחי' כתר תורה (כמבואר⁶⁶ במ"א וד"ל), כמארז"ל השמע⁶⁷ לאזניך⁶⁸ מה שאתה מוצא מפיד, פי', מה שאתה הוא בחי' חכמה, אתה⁶⁹ אותיות מא' ועד תי"ו, וכמ"ש כיו⁷⁰ אתה אבינו, חכמה דלעילא חכמה דלמטה כמ"ש חכמות⁷¹ בחוץ תרונה, וזהו ודברי⁷² אשר שמתי בפיד כמארז"ל כל⁷³ העוסק בתורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו.

ולהבין זה יותר, הנה כתיב⁷⁴ קנני ראשית דרכו כו' מראש מקדמי ארץ. הנה אמרז"ל ארץ⁷⁵ קדמה לשמים, שבחי' שמים נמשך מהקו ולמטה דרך השתלשלות, אך בחי' ארץ נלקחה מבחי' אשר למעלה מהקו והשתלשלות, נעוץ⁷⁶ סופן בתחלתו, ממילא מובן שצריך לקבל עומ"ש, מצות המלך הנ"ל, בחינת הנק' כתר מלכות, היינו נעשה הנ"ל, באופן בטל רצונך הנ"ל, ואח"כ יומשך ג"כ בחי' כתר תורה, היינו נשמע, השמע לאזניך מה שאתה מוצא מפיד, בחי' אתה הוא

תי"ו: ראה מאמרי אדה"ז תקס"ח ח"ב ע' תרסא. אוה"ת סידור ע' טו. סה"מ תרל"ה ח"א ע' קפ"ז ובהערה שם.

69) אתה אותיות מא' ועד תי"ו: ראה תניא שער היחוד ואמונה פ"ב.

70) כי אתה אבינו . . חכמה: ישעי' סג, טז. וראה זח"א כו, ב. זח"ג רלח, סע"א.

71) חכמות בחוץ תרונה: משלי א, כ.

72) ודברי אשר שמתי בפיד: ישעי' נט, כא.

73) כל העוסק בתורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו: תדא"ר רפ"ח. יל"ש מיכה רמז תתרלד.

74) ה' קנני ראשית דרכו: משלי ח, כב.

75) ארץ קדמה לשמים: חגיגה יב, א.

76) נעוץ סופן בתחלתו: ראה ס' יצירה פ"א, מ"ז.

60) אהרן הוא בחי' נה"י דאבא: ראה ע"ח של"ב (שער הארת המוחין זו"ן) פי"ו. וראה תו"א קי, רע"ד.

61) ובהעלות אהרן את הנרות: תצוה ל, ח.

62) נר ה' נשמת אדם: משלי ב, כז.

63) אהרן שושבינא דמטרוניתא: ראה זח"ג

כ, א. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' קג. וש"נ.

64) בטל רצונך: אבות פ"ב, מ"ד.

65) מצוות המלך אני עושה: ראה הערת כ"ק אדמורי' זי"ע בסה"מ ה'ש"ת ע' 48.

66) כמבואר במ"א: ראה לקו"ת בהעלותך

לה, ג-ד. שלח לט, א ואילך. ובכ"מ.

67) השמע לאזניך: ברכות יג, א.

68) השמע . . אתה . . אותיות מא' ועד

חכמה כנ"ל, וזה הי' בשעת מתן תורה אמרו רצוננו⁷⁷ לראות מלכינו והקדימו נעשה כו' בחי' בטל רצונך כו', לכן נמשך מלמעלה מהקו והשתלשלות בדרך צמצום כו', להיות וירד כו' בהגשמה כו'. ולכן נק' הלכה כמ"ש הליכות⁷⁸ עולם לו, היינו שמוליך הוי' ב"ה בעולם וגם העולם מוליך למעלה כמבואר⁷⁹ במ"א.

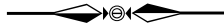
ובזה יובן מ"ש ביום⁸⁰ חתונתו דרשו רז"ל זה מ"ת, דהנה מצינו שכנסת ישראל נק' בשם כלה כמ"ש בתולת⁸¹ ישראל, והתורה⁸² נק' חתן, ומצינו ג"כ להיפך, שכנסת ישראל נק' חתן כמשארז"ל כל⁸³ השונה בפני עמי הארץ כאילו בועל ארוסתו בבית חמיו שנאמר מאורשה⁸⁴ אל תיקרי כו', וגם מצינו ג"כ בזוהר⁸⁵ שת"ח נק' מארי דאורייתא.

ולהבין זה צריך להבין תחילה מפני מה נמשלה לחתן וכלה ולא נמשלה לעשיר ועני, משפיע ומקבל, אך בכדי שיהי' שוה המשל לנמשל צריך להמשיל דווקא לחתן וכלה כידוע, בעלה⁸⁶ אשה מחממו, היינו שכנסת ישראל עובדים בתפילה ומעוררים אהבה רבה הנ"ל או אהבה ברשפי אש הנ"ל במסירת נפש, מתעורר למעלה כביכול תענוג רוחני, ובהשתלשלות דרך עילה ועלול נעשה בחי' טיפה גשמית, בחי' תורה, דהיא בחי' חכמה, אשר ירדה למטה בגשמי' דווקא, כמשל מבשרי⁸⁷ אחזה, שבמוח חכמה אין שם טיפה גשמית כלל, רק בירידתה למטה דרך השדרה נעשה טיפה בהגשמה, כמו כן למעלה כתיב ואהי⁸⁸ אצלו אמון ואהי' שעשועים בחי' תענוג, ומזה נמשך ונשתלשל למטה בהגשמה בסיפורי מעשיות, והמצות כולן גשמיים הם, ולכן כתיב ביום חתונתו זה מתן תורה, שמחמת החימום שלה ברשפי אש בחי' ביטול הנ"ל, שירדה מלמעלה מעלה להיותו יורד כו', כמשארז"ל המאורי⁸⁹ שבה מחזירו למוטב. אך כעת אנחנו עובדים במס"נ בבחי' רצוא כו', בבחי' בירורים כידוע, אנחנו מעוררים מלמעלה למטה, ועושים אנו את התורה כמ"ש ותורת האדם, לכן נק' מארי דאורייתא.

77 רצוננו לראות מלכינו: מכילתא יתרו יט, ט. שהש"ר א, יד. הובא ברש"י תשא לד, כג.
78 הליכות עולם לו: חבקוק ג, ו.
79 כמבואר במ"א: ראה תו"א מג"א צ, ד.
80 ככב, ב. לקו"ת שה"ש כט, ד. ובכ"מ.
81 ביום חתונתו. זה מ"ת: שה"ש ג, יא.
82 ראה רש"י ומצודת דוד שם. תענית כו, ב (במשנה). ספר הערכים חב"ד כרך ב ע' תי הערה 104.
83 בתולת ישראל: עמוס ט, יא.
84 והתורה נק' חתן: ראה ברכות נו, א.
85 לקו"ת ברכה צד, א.

83 כל השונה בפני עמי הארץ: פסחים מט, ב.
84 מאורשה אל תקרי': ברכה לג, ד. ברכות שם.
85 בזוהר שת"ח נק' מארי דאורייתא: ראה זח"א רמב, ב. זח"ג כא, א. כה, ב. רטז, א. לקו"ת שלח מז, ג.
86 בעלה אשה מחממו: ראה שבת קכט, א.
87 מבשרי אחזה: ע"פ איוב יט, כו.
88 ואהי' אצלו אמון: משלי ח, ל.
89 המאור שבה מחזירו למוטב: ראה ירושלמי חגיגה פ"א, סה"ז. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' תקעא. וש"נ.

ול**הבין** מהו כתר שם טוב עולה על גביהו, דהנה כתיב היום⁹⁰ לעשותם כו', כידוע שכעת הוא רק בחי' בירורים, עבודתם בבחי' רצוא כנ"ל, הוא רק בפנימיות, זו עבודה שבלב זו תפילה, ומעוררים מלמעלה ג"כ בחי' חכמה. אך לעתיד לבא אי"ה כתיב כיו"ע עין בעין יראו כו', שיהי' גילוי עצמותו בבחי' חיצונית וגשמיים, ויהי' אשת⁹² חיל עטרת בעלה. לכן נק' שם טוב, כמאמר ויעש דוד שם מאן דעביד שמא קדישא בכל יומא, מאן דעביד צדקה למסכנא, דהנה כתיב בצדקה⁹³ תרומם גוי, שבחי' יסוד⁹⁴ המשפיע נק' טוב כמ"ש אמרו⁹⁵ צדיק כי טוב, לכן הוא עולה על גביהו שיהי' למעלה מעלה, מבחי' כתר שם טוב, שיהי' נוגע לעצמותו ממש, ויהי' גילוי אלקות בחיצונית וגשמיות וד"ל.

93	בצדקה תרומם: משלי יד, לד.	90	היום לעשותם: ואתחנן ז, יא. וראה
94	יסוד . . נק' טוב: ראה זח"א ט, א.	91	כי עין בעין יראו: ישעי' נב, ח.
95	אמרו צדיק כי טוב: ישעי' ג, י.	92	אשת חיל עטרת בעלה: משלי יב, ד.

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' **מרדכי ליב** ע"ה

בן הרה"ח הרה"ת ר' **חיים דובער** ע"ה

חן

נפטר ז' ניסן ה'תש"פ

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

לזכות

החתן התמים הרב **מנחם מענדל** שיחי
והכלה המהוללה מרת **דבורה לאה** תחי' למשפחת שרף

קאלטמאנן

לרגל חתונתם בשעטומ"צ
ביום ג' שהוכפל בו כי טוב,
ט"ו תמוז ה'תש"פ

ולזכות הוריהם וזקניהם

וכל בני משפחתם

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

לחיזוק ההתקשרות

לכ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

להצלחה רבה ומופלגה בכל מעשי ידיהם

ולנחת יהודי חסידותי מתוך שמחה וטוב לבב

ולעילוי נשמת

ר' יוסף בנימין ע"ה בן ר' מנשה הי"ד